

De què parlem quan parlem de bolets?

Abans d'endinsar-nos en la descoberta del món dels bolets, cal aclarir a què ens referim quan parlem d'aquests éssers vius. **Un bolet és l'aparell reproductor d'un fong macroscòpic** (és a dir, el podem veure a simple vista).

I els fongs, què són? Doncs són un dels 5 grans

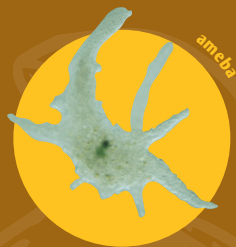
regnes en què classifiquem la vida. Els éssers vius que coneixem com a fongs tenen en comú que s'alimenten de matèria orgànica (heterotròfia) i concretament els que fan bolets són organismes filamentosos que digereixen la matèria a l'exterior d'aquests filaments (lisotròfia) per després absorbir-la.

Els 5 regnes de la vida



Monera

Protoctists



Fongs

Plantes



Animals

Tot i que tots els fongs s'alimenten de matèria orgànica, podem reconèixer 3 estratègies alimentàries diferents: el saprofitisme, el parasitisme i la simbiosi.

Els **bolets sapròfits** són aquells que s'alimenten de matèria orgànica en descomposició, com per exemple la fullaraca del bosc, una soca d'un arbre tallat o un excrement. Alguns bolets d'aquest tipus són els xampinyons, les gírgoles o els bolets de tinta.

Els **bolets paràsits** són aquells que obtenen la matèria orgànica prenent-li directament a un altre organisme viu, com fan els alzinois o els pollancrons.

Els **bolets simbiòtics** són els que estableixen un acord amb un altre organisme viu, bàsicament arbres, de qui obtenen l'aliment a canvi d'algun altre servei. Entre els bolets més populars dels nostres boscos tenim molts de simbiòtics, com ara els rovellons, els ceps o les llores.

Anem per parts: anatomia d'un bolet

Per identificar correctament un bolet cal que ens fixem en molts caràcters diferents. Alguns boletaires es limiten a observar la forma, la mida i el color. Abans però d'enumerar alguns dels molts altres caràcters importants per identificar-los, cal que n'esmentem les parts més importants.

Els caràcters d'identificació es poden dividir en tres tipologies:

Els **macroscòpics** com per exemple la presència de volva, la mobilitat de l'anell o la forma de les esquames del barret.

Els **organolèptics** com per exemple l'olor del

bolet o la llefiscositat de la cutícula del barret.

Els **microscòpics** com els tipus d'esporengis o les protuberàncies de les espores.

Els boletaires aficionats disposen de prou caràcters que es poden distingir a simple vista, o amb la resta dels sentits, com per obviar els caràcters microscòpics a l'hora d'identificar un bolet. De tota manera la prudència obliga a fer servir el màxim nombre de caràcters per a la identificació i donar la màxima importància a les parts que queden protegides pel barret, com per exemple les làmines, que són molt més fiables.

Morfologia d'un bolet ideal



Ambients de bolets, bolets arreu!



La flora micològica de **les fagedes** és poc coneguda perquè són boscos poc abundants al nostre país i perquè no s'hi fan rovellons. Les espècies mengívoles més abundants i populars són les que apareixen també a les pinedes. És el cas dels ceps (1). D'altres són fàcilment confusibles amb espècies tòxiques com és el cas de la llora verda i del peu de rata bord. I encara alguna és poc coneguda al nostre país, i comestible amb reserves, com les bromoses. Cal esmentar també l'atractiu -i tòxic- reig bord (2), habitual a les fagedes.

Una gran diversitat de bolets poblen **les rouredes, els alzinars i les suredes**. Entre d'altres, podem trobar espècies molt apreciades com l'ou de reig (3), la llengua de bou, la trompeta (4), el pebràs, el rossinyol i el carlet. Un impressionant nombre de cortinaris caracteritzen també aquests boscos. I no és gens estranya la presència d'algunes de les espècies més tòxiques del país com el pixacà i la farinera borda (5).

A **les pinedes i les avetoses** es fan les espècies més conegudes entre els boletaires com els conegudíssims rovellons i pinetells (6). Estem parlant també dels camagrocs, els fredolics, les llenegues i les cames de perdiu. Sovint, però, els erols de llores, mollerics, carlins i bruixes són les espècies que tenen un major protagonisme en els boscos de coníferes.

En **els boscos de ribera** la diversitat no és gaire elevada però encara hi podem trobar alguna espècie apreciada com els pollancrons i les orellanes. En canvi, no hi ha tradició de consum de l'orella de judes (7), que també és comestible. També hi sovintegen espècies no mengívoles com el pebràs de riberada o de comestibilitat sospitosa com les orelles de gat.

Les espècies d'espais oberts seran freqüents **als camins i als prats**, convivint amb d'altres que volen sòls remenats i nitrificats. Alguns bolets específics dels prats es consideren dels més apreciats a la cuina com les carreretes i els moixernons. Als marges dels camins podem trobar algunes joies com les múrgoles (8) al costat de bolets poc valorats a Catalunya com els apagallums, les pimpinelles, els rubiols o els bolets de tinta. Aquest també és l'ambient de molts bolets curiosos com els pets de llop (9) i les gites de bruixa. I, per descomptat, també s'hi fan espècies tòxiques com els pixaconills i les palometes.